

DEKRET BISKUPA TARNOWSKIEGO DOTYCZĄCY SPRAWOWANIA POSŁUGI DUSZPASTERSKIEJ I LITURGICZNEJ W WIELKIM TYGODNIU

W swoim rozważaniu podczas przejmującego nabożeństwa na Placu św. Piotra w dn. 27 marca br. papież Franciszek wypowiedział znamienne słowa: „Początkiem wiary jest świadomość, że potrzebujemy zbawienia. Nie jesteśmy samowystarczalni, sami toniemy; potrzebujemy Pana jak starożytni żeglarze gwiazd. Zaprosimy Jezusa do łodzi naszego życia. Przekażmy Mu nasze lęki, aby On je pokonał. Podobnie jak uczniowie doświadczymy, że z Nim na pokładzie nie dojdzie do katastrofy”.

W celebracjach liturgicznych nadchodzących dni Kościoła daje nam wyjątkową okazję do odpowiedzi na apel papieża Franciszka i do przejścia z Chrystusem od śmierci do życia, od ciemności do światła i od lęku do nadziei. Jednak w związku z wprowadzonymi dla naszego dobra ograniczeniami, tegoroczny Wielki Tydzień będzie pod wieloma względami wyjątkowy. Abyśmy więc mogli jak najgłębiej przeżyć razem te nadchodzące dni, w nawiązaniu do dekretów Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z dn. 19 oraz 25 marca br., wprowadzam następujące zarządzenia:

1. Wzywam wiernych świeckich do pozostania w domach i do uczestnictwa w celebracjach Wielkiego Tygodnia za pośrednictwem mediów, a także do podjęcia w tych dniach szczególnie intensywnej modlitwy rodzinnej. Pomoże w tym specjalny rytuał rodzinny, który zostanie przygotowany przez diecezję i udostępniony w mediach elektronicznych.
2. W obecnej sytuacji w parafiach nie ma możliwości przystąpienia do sakramentu pokuty i pojednania w zwyczajnej formie. Proszę więc wszystkich duszpasterzy o przypomnienie wiernym roli żalu doskonałego połączonego ze szczerą wolą wysповідania się, gdy to już będzie możliwe. Tych, którzy pragną skorzystać z posługi sakramentalnej, proszę o telefoniczny kontakt z duszpasterzami. Jest ona nadal możliwa indywidualnie w kościołach i przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności (por. *Dekret Biskupa Tarnowskiego w związku ze stanem epidemii w Polsce*, 24.03.2020).
3. Proszę wszystkich wiernych, aby w Wielką Środę wieczorem w swoich domach przeżyli rodzinne nabożeństwo pojednania, w oparciu o przygotowany rytuał. W kontekście utrudnionego dostępu do sakramentu pokuty i pojednania, ta wspólna modlitwa pokutna, może być ważnym wydarzeniem na drodze wielkopostnego nawrócenia i przygotowaniem do świętowania męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa.
4. Przypominam, że okres w którym należy przyjąć Chrystusa w Komunii św. – czego wymaga od nas trzecie przykazanie kościelne – obejmuje czas od Środy Popielcowej do Niedzieli Trójcy Świętej (czyli do 7 czerwca br.).

NIEDZIELA PALMOWA

5. W Niedzielę Palmową należy pominąć procesję z palmami oraz ich poświęcenie i – za wyjątkiem kościoła katedralnego – zastosować trzecią formę przewidzianą przez Mszał Rzymski, odczytując w ramach wstępu antyfonę na wejście w całości, a następnie odmawiając akt pokuty. W liturgii słowa należy wybrać dłuższą wersję opisu Męki Pańskiej.
6. Zachęcam wiernych do własnoręcznego przygotowania palm w domach w gronie rodzinnym, co może być okazją do wspólnej modlitwy i katechezy.

MSZA KRZYŻMA

7. Ponieważ Msza Krzyżma św. nie służy wyłącznie poświęceniu olejów, ale podkreśla jedność ludu Bożego ze swoim biskupem, dlatego w tym roku zostaje ona przeniesiona na inny termin, a jej data zostanie ustalona po ustaniu epidemii. Należy nadal korzystać z Krzyżma świętego i oleju chorych pobłogosławionych przed rokiem.

TRIDUUM PASCHALNE – ZARZĄDZENIA OGÓLNE

8. Poszczególne celebracje Triduum Paschalnego mogą być sprawowane jedynie w katedrze, kościołach parafialnych oraz w klasztorach i wspólnotach zakonnych. Tracą zatem swoją ważność wszelkie dotychczasowe przywileje dotyczące możliwości wielokrotnego odprawiania liturgii Triduum Paschalnego w danym kościele lub w kaplicach dojazdowych. Gorąco zachęcam do celebrowania jej w tych samych godzinach, co w katedrze. Będzie to wyjątkowy znak naszej jedności w tym niespokojnym czasie.
9. Wszystkie obrzędy należy odprawić bez udziału ludu, a jedynie z osobami życia konsekrowanego oraz ograniczoną do minimum asystą (wyłącznie spośród osób pełnoletnich), dbając o „szlachetną prostotę” celebracji. Tam gdzie jest większa liczba kapłanów lub osób życia konsekrowanego, nie należy dopuszczać dodatkowych usługujących, a jedynie podzielić między siebie przewidziane czynności liturgiczne.
10. W celebracjach transmitowanych należy wygłosić homilię, zaś w ramach obrzędu Komunii św. ułatwić wiernym przyjęcie komunii duchowej (czyli odmówić wybraną modlitwę komunii duchowej). W pozostałych celebracjach, z racji tego iż dokonają się bez udziału ludu, można opuścić homilię, a w jej miejsce zachować dłuższą chwilę milczenia.
11. Zachęcam duchownych, aby w tych dniach wspólnotowo celebrowali Liturgię Godzin, zaś wiernych świeckich do włączenia się w nią za pośrednictwem radia RDN Małopolska i RDN Nowy Sącz.
12. Przypominam, że Kościół w tych dniach udziela Komunii św. wyłącznie podczas celebracji liturgicznych oraz osobom umierającym. Dlatego zapraszam wszystkich pozostających w domach do komunii duchowej. W ten sposób jeszcze mocniej

uświadomimy sobie, że Chrystus obecny w Najświętszym Sakramencie jest dla nas wyjątkowym i niezasłużonym darem.

13. Należy zrezygnować z urządzania „ciemnicy” i „grobu pańskiego” oraz wystawiania krzyża do adoracji. Można ewentualnie przygotować jedynie symboliczną dekorację. W związku z tym powstrzymujemy się od organizowania czuwań w kościele.

WIELKI CZWARTEK

14. W tym roku zwyczaj uruchamiania dzwonów podczas *Chwała* należy przenieść na rozpoczęcie liturgii Mszy Wieczerzy Pańskiej i dzwonić nimi przez dłuższą chwilę.
15. Na zakończenie Mszy św. Wieczerzy Pańskiej pomija się procesję z Najświętszym Sakramentem, który po Komunii św. od razu umieszcza się w tabernakulum. Po końcowym błogosławieństwie należy obnażyć ołtarz.
16. Wiernych świeckich zachęcam, by zamiast zwyczajowego nawiedzenia „ciemnicy”, odprawili w gronie rodzinnym tzw. „godzinę świętą”, łącząc się ze Zbawicielem w godzinie Jego konania w Ogrojcu.

WIELKI PIĄTEK

17. Na rozpoczęcie Liturgii na cześć Męki Pańskiej niech nie zabraknie gestu prostracji wszystkich kapłanów, a nawet usługujących. Będzie to szczególna okazja do przebłagania Boga za nasze grzechy i modlitwy o zahamowanie epidemii.
18. Do modlitwy powszechnej należy dołączyć dodatkowe wezwanie za dotkniętych epidemią, zaś podczas adoracji krzyża odśpiewać suplikacje.
19. Proszę wszystkich wiernych, aby w Wielki Piątek wyeksponowali w swoich domach wizerunek Chrystusa ukrzyżowanego. Ponieważ tego dnia można zyskać odpust zupełny za adorację krzyża, zachęcam do odprawienia w domu drogi krzyżowej i modlitwy osobistej, która pozwoli przyjąć owoce Męki Pańskiej.

WIELKA SOBOTA

20. Należy pominąć tradycyjny obrzęd błogosławienia pokarmów i wody święconej w kościołach, kaplicach i innych miejscach. Nie rezygnujemy jednak z przygotowania tradycyjnych pokarmów na stół wielkanocny i dokonajmy obrzędu ich błogosławieństwa przed śniadaniem wielkanocnym.
21. W Wielką Sobotę trwajmy w naszych domach w wyciszeniu i skupieniu jednocząc się przez modlitwę z Chrystusem pogrzebanym i udającym się do otchłani, aby wyzwolić swoje dzieci z niewoli grzechu i śmierci.

WIGILIA PASCHALNA

22. Podobnie jak w Wielki Czwartek, tak również na rozpoczęcie Wigilii Paschalnej, należy uruchomić na dłużej dzwony kościelne (zamiast w czasie *Chwała*).
23. Wszystkie obrzędy Wigilii Paschalnej winny być sprawowane w prezbiterium kościoła. W czasie liturgii światła nie przygotowuje się ogniska, a jedynie poświęca zapalony znicz. Po przygotowaniu paschału przechodzi się do Orędzia Paschalnego, pomijając przy tym procesję. W liturgii słowa należy odczytać wszystkie czytania. W liturgii chrzcielnej nie błogosławi się ani źródła chrzcielnego, ani wody świeconej, a tylko odmawia odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych.
24. Ponieważ w tym roku nie ma możliwości zorganizowania procesji rezurekcyjnej, dlatego na zakończenie Wigilii Paschalnej należy uruchomić dzwony przynajmniej na 15 minut i odprawić przygotowany specjalny obrzęd ogłoszenia zmartwychwstania Chrystusa. Będzie to dla nas znakiem, że pomimo trudnej sytuacji jesteśmy wezwani do wielkanocnej radości.
25. Wiernych świeckich, którzy będą uczestniczyli w celebracji Wigilii Paschalnej za pośrednictwem mediów, zachęcam, by na czas odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych zapalili świece, wspominając, że właśnie przez ten sakrament Chrystus przeprowadził nas ze śmierci do nowego życia.

CHRZEST ŚWIĘTY

26. Chrzest dzieci można przenieść na Niedzielę Zesłania Ducha Świętego. Jeżeli jednak rodzice nie chcą zwlekać, powinien być on celebrowany poza Mszą św. z liturgią słowa (por. Rozdział II *Obrzędów chrztu dzieci*), nawet w dni powszednie. W zaistniałej sytuacji nie jest możliwe celebrowanie chrztu wielu dzieci równocześnie. Za każdym razem należy pobłogosławić świeżą wodę i starannie oczyścić chrzcielnicę.

Tarnów, 31 marca 2020 roku.

† Andrzej Jeż
BISKUP TARNOWSKI